

Załącznik nr 8
do Uchwały nr 3/2015
Rady Wydziału Nauk Społecznych
Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej
im. Alcide De Gasperi w Józefowie
z dnia 28 czerwca 2016 r.

Uczelnia	Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie
Wydział	Nauk Społecznych
Kierunek studiów	Pedagogika
Specjalność	Pedagogika przedszkolna z wczesnoszkolną z terapią pedagogiczną (specjalność nauczycielska)
Poziom studiów	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
PROGRAM STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH	
Podstawa prawna odbywania praktyki	
<ul style="list-style-type: none"> • ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572, z późn. zm.) • rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 6 lutego 2012 r. poz. 131), • rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 40, z późn. zm.), • Uchwała Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki, • Zarządzenie nr 19/2015 Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 8 września 2015 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu zawodowych praktyk studenckich Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie. 	
Rodzaj i czas trwania (liczba tygodni i godzin) oraz semestr studiów	
<p>Praktykom przydzielone jest 11 punktów ECTS (przypisanych do IV semestru). Praktyki studenckie mogą się odbywać w okresie wakacji lub w trakcie roku akademickiego. Całość praktyki w wymiarze 330 godz. dla studentów bez specjalności nauczycielskiej lub 210 godz. dla studentów ze specjalnością nauczycielską musi być zrealizowana i zaliczona przed końcem semestru, którego program przewiduje jej wykonanie (nie przewiduje się etapowego zaliczania praktyk przed ich całkowitym zrealizowaniem).</p> <p>Odbywanie praktyk nie może kolidować z innymi zajęciami w toku studiów, a student nie może powoływać się na odbywanie praktyk jako na okoliczność usprawiedliwiającą niewykonanie jakichkolwiek innych obowiązków studenta. W celu ułatwienia odbywania praktyk, przewiduje się zaplanowanie jednego dnia wolnego od zajęć, który student może przeznaczyć na praktykę.</p> <p>Kształcenie nauczycielskie w szkołach wyższych ma charakter modułowy. Oznacza to, że jest realizowane w ramach odpowiednich modułów, zgodnie z przypisanymi im komponentami o określonym wymiarze godzin. Kształcenie na studiach obejmujące przygotowanie studenta do nauczania pierwszego przedmiotu (prowadzenia zajęć) wymaga obowiązkowego zrealizowania trzech modułów (1-3):</p> <p>Moduł 1. Merytoryczne przygotowanie do nauczania przedmiotu (prowadzenia zajęć).</p>	

Moduł 2. Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.

Moduł 3. Przygotowanie w zakresie dydaktycznym.

W przypadku edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej i przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu (prowadzenia zajęć), traktuje się łącznie. Oznacza to, że zakres merytoryczny, przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym i dydaktycznym obejmuje całość edukacji elementarnej.

Z wyjątkiem Modułu 1. (stanowiącego przygotowanie merytoryczne studenta zgodne z opisem efektów kształcenia na kierunku studiów), każdorazowo jeden z wymaganych komponentów Modułu 2, 3, 4 i 5. stanowi **praktyka pedagogiczna, która jest bardzo ściśle powiązana z modułem zarówno treściowo, jak i czasowo.**

Kształcenie w zakresie Modułu 4 - **Przygotowanie do nauczania kolejnego przedmiotu (prowadzenia zajęć)** jest podejmowane przez studentów lub absolwentów studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, którzy zamierzają uzyskać przygotowanie do nauczania więcej niż jednego przedmiotu (prowadzenia zajęć np. terapii pedagogicznej, zajęć wyrównawczych czy zajęć socjoterapeutycznych).

Kształcenie na studiach obejmuje również przygotowanie studenta do pracy z dziećmi i młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych, które wymaga zrealizowania zajęć z Modułu 5.

Łączny czas trwania praktyk zawodowych w ciągu dwóch lat studiów wynosi:

- **330 godz. dla absolwentów studiów I lub II stopnia bez specjalności nauczycielskiej,**
- **210 godz. dla absolwentów studiów I lub II stopnia ze specjalnością nauczycielską (praktyka z 4-go i 5-go modułu oraz tzw. praktyka przypominająca).**

Miejsce odbywania

(rodzaj instytucji, działu/działów, w których będą odbywać się praktyki)

przedszkola, kluby przedszkolne, punkty przedszkolne, klasy 0, I-III szkół podstawowych (głównie z klasami integracyjnymi), poradnie psychologiczno-pedagogiczne, gabinety terapii pedagogicznej, świetlice środowiskowe, kluby osiedlowe z programem socjoterapeutycznym itp.

Cele

(z podziałem na obszary np. wiedza teoretyczna / umiejętności praktyczne / kompetencje społeczne)

Cele ogólne:

Celem zawodowych praktyk studenckich jest:

Poszerzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych na studiach oraz kształtowanie kompetencji właściwych dla określonej specjalności studiów; zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego; kształtowanie konkretnych umiejętności zawodowych związanych bezpośrednio

z miejscem odbywania praktyki; poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy i podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli; kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji; doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania; doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym w sytuacjach zawodowych; wieloaspektowe zapoznanie się z profilem działania podmiotu przyjmującego studenta na praktykę, poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach pracy; pogłębienie wiedzy, umiejętności praktycznych i zdobycie doświadczeń pomocnych przy wyborze drogi zawodowej; zebranie doświadczeń i materiałów, które można wykorzystać przy pisaniu pracy dyplomowej.

W obszarze wiedzy teoretycznej uznano, że praktyki zawodowe wypełniają dwa efekty kształcenia:

K2A_W15	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach
K2A_W16	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej

W obszarze umiejętności praktycznych uznano, że praktyki zawodowe wypełniają trzy efekty kształcenia:

K2A_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych różnej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych
K2A_U03	potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
K2A_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych

W obszarze kompetencji społecznych uznano, że praktyki zawodowe wypełniają dwa efekty kształcenia:

K2A_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
K2A_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważnością, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

W komponencie 3 *Modułu 2.*, w ramach **30** godz. następuje **kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych studenta** poprzez 4 rodzaje aktywności:

- Zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, szkoły, placówki, w której praktyka opiekuńczo-wychowawcza jest odbywana,
- Obserwowanie aktywności, interakcji, procesów, czynności, dynamiki, działań dzieci, dorosłych, grup, tam gdzie praktyka jest odbywana,
- Współdziałanie z opiekunem praktyk w sprawowaniu opieki, nadzoru, działaniach i prowadzeniu zajęć wychowawczych, a także podejmowaniu działań na rzecz uczniów,
- Pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w tym samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych i sprawowanie opieki nad grupą, także poza terenem przedszkola lub szkoły.

W komponencie 3 *Modułu 3.*, w ramach **120** godz. następuje **kształtowanie kompetencji dydaktycznych studenta** poprzez 7 rodzajów aktywności:

- Zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, szkoły, w której praktyka dydaktyczna jest odbywana,
- Obserwowanie m.in. czynności i działań opiekuna praktyk, toku metodycznego zajęć/lekcji, interakcji, procesów, sposobów aktywizowania i dyscyplinowania, oceniania, zadawania i kontrolowania pracy domowej, funkcjonowania poszczególnych dzieci/uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- Współdziałanie z opiekunem praktyk m.in. w planowaniu, prowadzeniu zajęć,

organizowaniu pracy w grupach, przygotowaniu pomocy dydaktycznych, kontrolowaniu i ocenianiu uczniów, podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- Pełnienie roli nauczyciela, w tym planowanie zajęć/lekcji, organizowanie i prowadzenie zajęć w oparciu o samodzielnie opracowane scenariusze, podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami oraz specjalistami pracującymi z dziećmi/uczniami,
- Poznawanie środowiska edukacyjnego i stylów kierowania klasą a także procesami integracji klasy szkolnej przy jednoczesnym utrzymywaniu ładu i dyscypliny wśród uczniów – wychowanków,
- Zapoznanie się z głównymi celami edukacji włączającej, indywidualizacją nauczania oraz rozpoznawania potrzeb i wskazywanie na konieczność pomocy psychologiczno – pedagogicznej w klasie,
- Analizowane i interpretowanie zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w toku odbywania praktyki.

W komponencie 3 *Modułu 4.*, w ramach **60** godz. następuje **kształtowanie kompetencji dydaktycznych studenta** do nauczania drugiego przedmiotu lub prowadzenie zajęć wyrównawczych, terapeutycznych, socjoterapeutycznych itp..

W komponencie 3 *Modułu 5.*, w ramach **120** godz. następuje kształtowanie kompetencji oraz umiejętności studenta (w wybranym zakresie) do rozpoznawania dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz samodzielne podejmowanie określonej działalności lub współpracy z pedagogiem szkolnym (ewentualnie z poradnią pedagogiczno – psychologiczną) a także kształtowanie umiejętności określania fazy i efektywności oddziaływań resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych w różnych instytucjach prewencyjnych, kontroli społecznej, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych zarówno o charakterze zamkniętym jak i w środowisku otwartym .

Harmonogram i program praktyk dla specjalności „Pedagogika przedszkolna z wczesnoszkolną z terapią pedagogiczną” (z zadaniami i obowiązkami praktykanta)

Studenci studiów II stopnia Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide de Gaspari w Józefowie na kierunku „pedagogika” o specjalności: **pedagogika przedszkolna z wczesnoszkolną z terapią pedagogiczną** realizują obowiązkowe praktyki pedagogiczne wg następujących zasad:

Studenci będący absolwentami studiów I lub II stopnia bez specjalności nauczycielskiej (330 godzin)

<p>Praktyka obserwacyjna</p>	<p>30 godzin, na co składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 10 godz. obserwacji w przedszkolu, – 10 godzin obserwacji w szkole podstawowej w klasach I – III, – 5 godzin obserwacji zajęć w świetlicy, w szkole podstawowej, – 5 godzin obserwacji pracy pedagoga albo psychologa szkolnego, albo logopedy, albo zajęć korekcyjno-kompensacyjne. 	<p>rok I lub II</p>
<p>Praktyka przedmiotowo – metodyczna</p>	<p>120 godzin, które obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 40 godzin praktyk w przedszkolu, – 40 godzin w szkole podstawowej, – 40 godzin własnej aktywności studenta. <p>Na 40 godzin praktyk (x2) składa się odpowiednio:</p>	<p>rok I lub II</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – 5 godzin obserwacji zajęć/lekcji, – 20 godzin samodzielne przeprowadzenie zajęć/lekcji, – 10 godzin współpracy z pedagogiem/psychologiem, – 5 godzin praktyk, poświęconych na realizację dodatkowych zadań wynikających z potrzeb placówki (np. udział w szkolnych lub przedszkolnych imprezach, zebraniach z rodzicami, w radzie pedagogicznej itp.), <p>Na 40 godzin praktyk (praca własna studenta) składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział lub organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci np. półkolonie, pikniki, wolontariat itp., – przeprowadzenie badań do pracy licencjackiej, obserwacja ucznia, którego diagnozę opracuje praktykant itp., – możliwa jest też współpraca z instytucjami związanymi z placówką. 	
<p>Praktyka przedmiotowo – metodyczna realizowana w placówkach oświatowych, świetlicach socjoterapeutycznych i poradniach psychologiczno – pedagogicznych w zakresie terapii pedagogicznej</p>	<p>Obejmuje łącznie 180 godzin (moduł 4. - 60 godzin, moduł 5. – 120 godzin) praktyk w poradni psychologiczno - pedagogicznej, gabinetach terapeutycznych lub świetlicach socjoterapeutycznych.</p> <p>W czasie 180 godzin praktyk student powinien zrealizować:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 50 godzin współuczestniczenia z pracownikami poradni psychologiczno – pedagogicznej w prowadzeniu badań uczniów, – 40 godzin aktywnego posługiwania się określonymi (dopuszczonymi do powszechnego użytku) narzędziami diagnostyki pedagogicznej), – 30 godzin obserwacji zajęć korekcyjno- kompensacyjnych, – 30 godzin obserwacji zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, – 30 godzin samodzielnie prowadzonych zajęć korekcyjno – kompensacyjnych lub dydaktyczno – wychowawczych. 	<p>rok I lub II</p>
<p><u>Studenci będący absolwentami studiów I lub II stopnia ze specjalnością nauczycielską (210 godzin)</u></p>		
<p>Praktyka przedmiotowo – metodyczna realizowana w placówkach oświatowych („przypominająca”)</p>	<p>Obejmuje łącznie 30 godzin: 15 godzin praktyk w przedszkolu (I rok) i 15 godzin praktyk w szkole (II rok) – w kolejności wyżej wymienionej</p> <p>W czasie 15 godzin praktyk student powinien zrealizować w każdej placówce :</p> <ul style="list-style-type: none"> – 10 godzin samodzielne przeprowadzenie zajęć/lekcji, – 5 godzin poświęconych na <ul style="list-style-type: none"> • udział lub organizację dodatkowych zajęć dla dzieci np. półkolonie, pikniki, wolontariat itp., • przeprowadzenie badań do pracy magisterskiej, obserwacja ucznia, którego diagnozę opracuje praktykant itp., • samokształcenie i doskonalenie warsztatu nauczyciela (udział w szkoleniach, konferencjach itp.). 	<p>rok I lub II</p>
<p>Praktyka przedmiotowo – metodyczna realizowana w</p>	<p>Obejmuje łącznie 180 godzin (moduł 4. - 60 godzin, moduł 5. – 120 godzin) praktyk w poradni psychologiczno - pedagogicznej, gabinetach terapeutycznych lub świetlicach socjoterapeutycznych oraz w placówce oświatowej w celu</p>	<p>rok I lub II</p>

<p>placówkach oświatowych, świetlicach socjoterapeutycznych i poradniach psychologiczno – pedagogicznych w zakresie terapii pedagogicznej</p>	<p>samodzielnego obserwacji i samodzielnego prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych lub dydaktyczno-wyrównawczych.</p> <p>W czasie 180 godzin praktyk student powinien zrealizować:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 50 godzin współuczestniczenia z pracownikami poradni psychologiczno – pedagogicznej w prowadzeniu badań uczniów, – 40 godzin aktywnego posługiwania się określonymi (dopuszczonymi do powszechnego użytku) narzędziami diagnostyki pedagogicznej), – 30 godzin obserwacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, – 30 godzin obserwacji zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, – 30 godzin samodzielnie prowadzonych zajęć korekcyjno – kompensacyjnych lub dydaktyczno – wychowawczych. 	
--	--	--

Podstawa i warunki zaliczenia praktyki

- Praktyki studenckie odbywają się w warunkach umożliwiających bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów.
- Praktyki mogą odbywać się w formie:
 - a) zorganizowanej przez Wydział – student korzysta z przygotowanej przez Uczelnię oferty praktyk wynikającej z zawartych umów;
 - b) zorganizowanej indywidualnie – student samodzielnie organizuje praktykę i inicjuje podpisanie porozumienia z Instytucją, a Wydział sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem praktyki;
 - c) zatrudnienia na stanowisku zgodnym z wymaganiami programu praktyk na podstawie umowy o pracę, stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej;
 - d) stażu lub wolontariatu, jeżeli ich charakter jest zgodny z wymaganiami programu praktyk;
 - e) prowadzenia działalności o charakterze zgodnym z wymaganiami programu praktyk.
- W przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, praktyki studenckie mogą być realizowane również w formie uczestnictwa w pracach badawczych, w tym w zajęciach laboratoryjnych lub terenowych, wyjazdach dydaktycznych, obozach naukowych lub naukowo-technicznych.
- Warunkiem zaliczenia praktyki jest:
 - a) odbycie praktyki w ustalonym terminie;
 - b) wykonanie zadań przewidzianych w programie praktyki;
 - c) przedłożenie dokumentów potwierdzających odbycie praktyki:
 - przedłożenie sprawozdania z przebiegu praktyki, w postaci Dzienniczka praktyk lub innej przyjętej na Wydziale formie, opatrzonego pieczęcią Instytucji i podpisane przez przedstawiciela Instytucji, w tym zaświadczenia o odbyciu praktyki (Załącznik A), a także innych dokumentów: ocen końcowych zaliczenia praktyk pedagogicznych - dla każdego etapu praktyk (Załączniki B i C), 10 wypełnionych arkuszy obserwacji z obserwowanych zajęć oraz różnych form pracy z dzieckiem (Załącznik D), 5 konspektów z przeprowadzonych zajęć zaakceptowanych przez opiekuna praktyk w placówce (załącznik E1), sprawozdania studenta ze studenckiej praktyki zawodowej (Załącznik G), oraz innych materiałów opracowanych podczas praktyki (np. przygotowane pomoce dydaktyczne, zdjęcia dokumentujące realizację zajęć i efekty pracy, wykaz przeczytanej literatury, wykaz aktów prawnych, z którymi student się zapoznał itp. – w przypadku

- studentów odbywających praktyki w formie zorganizowanej przez Wydział lub indywidualnie – zgodnego z wzorem stanowiącym Załącznik nr 4 do tego Regulaminu,
- wskazanych w uchwale Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki – w przypadku studentów odbywających praktyki w formie zatrudnienia na odpowiednim stanowisku, stażu lub wolontariatu, prowadzenia działalności, a w przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, w formie uczestnictwa w pracach badawczych itp.;

d) akceptacja sprawozdania przez Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.

- Decyzję o zaliczeniu praktyki studenckiej podejmuje Dziekan w porozumieniu z Wydziałowym Opiekunem Praktyk Studenckich.
- Wpisu o zaliczeniu praktyki do indeksu dokonuje Dziekan po uzyskaniu opinii Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Wpisu o zaliczeniu praktyki dokonuje się raz lub dwa razy w toku studiów – zgodnie z programem studiów dla danego kierunku studiów, po okazaniu dokumentów poświadczających odbycie praktyk, w terminie do 3 miesięcy od osiągnięcia przez studenta łącznego wymaganego programem studiów wymiaru praktyk.
- Praktykom studenckim przypisuje się punkty ECTS.
- Informacja o miejscu i czasie trwania praktyki odnotowywana jest w suplemencie do dyplomu.

Regulacje dotyczące zwolnienia z praktyk, niezaliczenia praktyk, odwołania z praktyk

- W uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o:
 - a) zmianę terminu odbywania praktyki lub
 - b) przesunięcie jej realizacji na inny rok studiów niż przewiduje to program studiów.
- Termin praktyk może być ustalony indywidualnie w przypadku indywidualnej organizacji studiów.
- Zgodę wyraża Dziekan, po zasięgnięciu opinii Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Student może otrzymać zgodę na praktykę w miejscu i terminie przez niego wskazanym, pod warunkiem, że charakter wykonywanej pracy będzie zgodny z programem praktyki właściwym dla jego kierunku studiów.
- Warunki zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki określa uchwała Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki.
- Na żądanie Instytucji, w której student odbywa praktykę, Uczelnia może odwołać studenta z praktyki, jeśli naruszy on przepisy obowiązujące w tym zakładzie.
- Uczelnia ma prawo zakończyć odbywanie praktyki przez studenta przed terminem, gdy:
 - a) student naruszy dyscyplinę lub porządek przyjęte w Instytucji;
 - b) zachowanie studenta nie jest stosowne do charakteru Instytucji;
 - c) instytucja nie dopuści studenta do odbywania praktyki;
 - d) student nie ubezpieczył się do następstw nieszczęśliwych wypadków w wymaganym zakresie.
- Przerwanie odbywania praktyki jest równoznaczne z uznaniem, że student nie odbył praktyki.
- Praktyka studencka musi być zrealizowana i zaliczona przed końcem roku, w którym plan studiów i program praktyk przewidują jej wykonanie.
- Niezaliczenie praktyki jest jednoznaczne z koniecznością jej powtórzenia i niezaliczeniem roku studiów.

Uczelnia	Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie
Wydział	Nauk Społecznych
Kierunek studiów	Pedagogika
Specjalność	Pedagogika resocjalizacyjna z kuratelą sądową
Poziom studiów	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
PROGRAM STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH	
Podstawa prawna odbywania praktyki	
<ul style="list-style-type: none"> • ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572, z późn. zm.) • rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 40, z późn. zm.) • Uchwała Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki • Zarządzenie nr 19/2015 Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 8 września 2015 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu zawodowych praktyk studenckich Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie 	
Rodzaj i czas trwania (liczba tygodni i godzin) oraz semestr studiów	
<p>Praktykom przydzielone jest 11 punktów ECTS (przypisanych do IV semestru). Praktyki studenckie mogą się odbywać w okresie wakacji lub w trakcie roku akademickiego. Całość praktyki w wymiarze 330 godz. musi być zrealizowana i zaliczona przed końcem semestru, którego program przewiduje jej wykonanie (nie przewiduje się etapowego zaliczania praktyk przed ich całkowitym zrealizowaniem).</p> <p>Odbywanie praktyk nie może kolidować z innymi zajęciami w toku studiów, a student nie może powoływać się na odbywanie praktyk jako na okoliczność usprawiedliwiającą niewykonywanie jakichkolwiek innych obowiązków studenta. W celu ułatwienia odbywania praktyk, przewiduje się zaplanowanie jednego dnia wolnego od zajęć, który student może przeznaczyć na praktykę.</p> <p>Kształcenie w specjalności Pedagogika resocjalizacyjna z kuratelą sądową obejmujące przygotowanie studenta do pracy z młodzieżą trudną oraz dziećmi i młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych.</p> <p>Łączny czas trwania praktyk zawodowych w ciągu dwóch lat studiów wynosi 330 godz.</p>	
Miejsce odbywania (rodzaj instytucji, działu/działów, w których będą odbywać się praktyki)	
<p>Placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz resocjalizacyjne, a szczególnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – areszty śledcze, – domy pomocy społecznej dla dzieci i dorosłych, – kluby dziecięce, – ośrodki kuratorów społecznych i kuratorów sądowych, – młodzieżowe ośrodki socjoterapii, – młodzieżowe ośrodki wychowawcze, – ogniska wychowawcze, – organizacje pozarządowe prowadzące działalność opiekuńczą, resocjalizującą i wychowawczą, – ośrodki pomocy dziecku i rodzinie, 	

- ośrodki wsparcia społecznego i zagrożeń rozwojowych,
- u pedagoga szkolnego w placówce oświatowej,
- placówki diagnostyczne i resocjalizacyjne,
- placówki wsparcia dziennego - świetlice i kluby środowiskowe,
- placówki wspierające rodzinę dysfunkcyjną w środowisku lokalnym,
- pogotowia opiekuńcze,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
- szkoły specjalne,
- świetlice i kluby środowiskowe działające na rzecz dzieci niedostosowanych społecznie,
- warsztaty terapii zajęciowej,
- zakłady karne i poprawcze,
- sądy różnego szczebla,
- policja,
- ośrodki dla osób uzależnionych (np. MONAR) i poradnie uzależnień,
- placówki, kluby, stowarzyszenia prowadzące terapię uzależnień,
- instytucje edukacyjne, prewencyjne, prowadzących działalność profilaktyczną,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze (m.in. domy dziecka, rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze, ośrodki adopcyjne, świetlice, placówki wsparcia dziennego, MOPS-y pod kontrolą pracownika socjalnego lub asystenta rodzinnego).

Cele

(z podziałem na obszary np. wiedza teoretyczna / umiejętności praktyczne / kompetencje społeczne)

Cele ogólne:

Celem zawodowych praktyk studenckich jest:

Poszerzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych na studiach oraz kształtowanie kompetencji właściwych dla określonej specjalności studiów; zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego; kształtowanie konkretnych umiejętności zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki; poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy i podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli; kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji; doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania; doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym w sytuacjach zawodowych; wieloaspektowe zapoznanie się z profilem działania podmiotu przyjmującego studenta na praktykę, poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach pracy; pogłębienie wiedzy, umiejętności praktycznych i zdobycie doświadczeń pomocnych przy wyborze drogi zawodowej; zebranie doświadczeń i materiałów, które można wykorzystać przy pisaniu pracy dyplomowej.

W obszarze wiedzy teoretycznej uznano, że praktyki zawodowe wypełniają dwa efekty kształcenia:

K2A_W15	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach
K2A_W16	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej

W obszarze umiejętności praktycznych uznano, że praktyki zawodowe wypełniają trzy efekty kształcenia:

K2A_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych różnej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych
K2A_U03	potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
K2A_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych

W obszarze kompetencji społecznych uznano, że praktyki zawodowe wypełniają dwa efekty kształcenia:

K2A_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
K2A_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Praktyka dla specjalności „Resocjalizacja z kuratelą sądową” ma charakter obserwacyjny (asystencki) co oznacza prowadzenie przez studenta obserwacji całokształtu działalności placówki, z możliwością podejmowania zadań i czynności pod nadzorem opiekuna praktyk oraz z udziałem kuratora sądowego, asystenta rodziny, wychowawcy lub nauczyciela.

Głównym zadaniem jest umożliwienie studentowi kontaktu z bezpośrednim środowiskiem przyszłej pracy, w tym praktyczne poznanie systemu opieki, wychowania i terapii osób niedostosowanych społecznie, zarówno dzieci, młodzieży, jak i osób dorosłych; poszerzenie wiadomości o przyczynach i skutkach przestępczości, nabycie praktycznych umiejętności z zakresu metodyki pracy resocjalizacyjnej, profilaktyki i reedukacji ze szczególnym uwzględnieniem pracy społecznego lub zawodowego kuratora sądowego.

W trakcie trwania praktyk student powinien zrealizować następujące cele:

- poznać organizację (w tym: szczególnie procesu wychowawczego, resocjalizacyjnego i kuratorskiego) pracy różnych typów placówek, w których student po ukończeniu studiów może znaleźć zatrudnienie;
- nabywać i doskonalić umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce (w tym: realizacji wychowawczych, resocjalizacyjnych i kuratorskich zadań placówki);
- kształtować umiejętności rozpoznania indywidualnych i grupowych potrzeb oraz oczekiwań uczniów lub wychowanków ośrodków resocjalizacyjnych (w tym: doskonalenie umiejętności diagnozowania i rozwiązywania problemów wychowawczych, resocjalizacyjnych i kuratorskich);
- nabywać i doskonalenie umiejętności planowania (projektowania), prowadzenia i dokumentowania zajęć wychowawczych, resocjalizacyjnych oraz prowadzenia pracy kuratorskiej;
- nabywać umiejętności refleksyjnej analizy oraz twórczej krytyki pracy wychowawcy, uczniów i wychowanków podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i studentów. Praktyka w ośrodkach opiekuńczo – wychowawczych i resocjalizacyjnych służy zorientowaniu

studenta w specyfice pracy wychowawczej, resocjalizacyjnej w tym kurateli sądowej. Ma na celu dostarczenie doświadczeń pedagogicznych, zapoznanie z metodami i formami pracy w w/w instytucjach. Istotnym celem praktyki jest również pomoc studentom w procesie samookreślenia zawodowego. W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji pomagania, resocjalizowania, wsparcia i aktywizowania podopiecznych.

Program przewiduje godziny przeznaczone na współpracę z pedagogiem, psychologiem, socjoterapeutą zatrudnionym w placówce oraz na współpracę z rodzicami i lokalnym środowiskiem społecznym. Szczególne miejsce zajmuje w programie praktyk kontakt i współpraca z kuratorem sądowym. Program praktyk obejmuje zapoznanie studenta z całokształtem działalności wybranej placówki (instytucji), w tym jej formalno-prawnych podstaw funkcjonowania.

W zależności od rodzaju placówki program przewiduje zdobycie umiejętności z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej:

- przygotowania do stawiania diagnozy i prognozy pedagogicznej, dotyczącej problematyki wychowawczej i diagnozy resocjalizacyjnej i podejmowanej przez placówkę, w której jest odbywana praktyka,
- rozwiązywania bieżących problemów resocjalizacyjnych w instytucjach opiekuńczo - wychowawczych, placówkach resocjalizacyjnych, zakładach karnych, poprawczych, placówkach Caritasu i w środowisku lokalnym,
- przygotowanie do pełnienia funkcji kuratora sądowego, dla nieletnich i dla dorosłych,
- zapoznanie się z charakterem pracy w środowisku placówki karnej,
- zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą pracy placówki oraz różnymi formami i metodami pracy wychowawczej, resocjalizacyjnej i kuratorskiej,
- organizowania i prowadzenia pracy profilaktycznej opartej na nowoczesnych metodach i formach działania,
- wspierania jednostki, rodziny i środowisk w działaniach profilaktycznych związanych z leczeniem uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Harmonogram i program praktyk dla specjalności „Pedagogika resocjalizacyjna z kuratelą sądową” - zadania i obowiązki praktykanta

Studenci studiów II stopnia na kierunku „pedagogika” o specjalności: *pedagogika resocjalizacyjna z kuratelą sądową* realizują obowiązkowe praktyki pedagogiczne wg następujących zasad:

1. Zapoznanie ze specyfiką wybranej placówki oświatowo- wychowawczej lub resocjalizacyjnej:
 - poznanie całokształtu działalności wybranej placówki jako instytucji opiekuńczo – wychowawczej, realizowanych przez nią zadań wychowawczych, pomocowych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych i innych,
 - zapoznanie z dokumentacją organizacyjną i planami pracy oraz działalności placówki,
 - zapoznanie z pracą wychowawców, terapeutów oraz zespołów problemowo – zadaniowych funkcjonujących w placówce.
2. Obserwacja i analiza czynności podejmowanych przez wychowawcę w toku prowadzonych przez niego zajęć, stosowanych metod i formy pracy (zależnie od specyfiki placówki), procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie, ich prawidłowości i zakłóceń, pojawiających się sytuacji problemowych oraz sposobów aktywizowania podopiecznych, udzielania im pomocy i wsparcia a także czynności resocjalizujących i dyscyplinujących wychowanków.

W ośrodku kuratorskim obserwacja zachowań działalności kuratora ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji i reagowania w stosunku do podopiecznego oraz w jego środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

<p>3. Asystowanie opiekunowi, wychowawcy lub kuratorowi w wykonywanych czynnościach - student nabywa kompetencje i umiejętności związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektywną komunikacją interpersonalną, - pracą z procesach grupowych w sytuacji wspomagania, wsparcia, resocjalizacji, dyscyplinowania i innych, - diagnozowaniem i weryfikowaniem sytuacji społecznych, - pracą w sytuacjach konfliktowych występujących w środowisku podopiecznego, - aktywizowaniem procesów autopromocyjnych w grupie i w indywidualnych przypadkach, weryfikacją zachowań w sytuacjach wychowawczych lub resocjalizacyjnych. 		
<p>Praktyka obserwacyjna, asystencka</p>	<p>Praktyka 150 godzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 40 godz. - prawne, organizacyjne i finansowe podstawy funkcjonowania placówki - analiza podstaw prawnych, dokumentacji placówki oraz rozmowa z dyrektorem. Analiza programu wychowawczego placówki i dodatkowo programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Zebranie informacji na temat działań wychowawczych i profilaktycznych. - 30 godz. - zebranie informacji o działaniach placówki na rzecz dzieci/młodzieży potrzebującej pomocy (pomoc finansowa, rzeczowa, psychologiczno-pedagogiczna, inne formy pomocy - rola wychowawcy, pedagoga szkolnego, rady rodziców). - 30 godz. - możliwości rozwoju dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie, formy pomocy, stosunek nauczycieli i rówieśników do tych osób - rozmowy z psychologiem / pedagogiem, ewentualnie rodzicami/nauczycielami). - 30 godz. - przeprowadzenie wywiadów z wychowawcą grupy, poznanie dokumentacji prowadzonej przez wychowawcę - arkuszy, dziennika, zeszytu uwag, itp.). Obserwacja i analizowanie działań wychowawcy wobec negatywnych zachowań dzieci/ uczniów. - 20 godz. - obserwacja w placówce zajęć prowadzonych dla dzieci i młodzieży. W tym obserwacja 2 godzin wychowawczych i 2 godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela - opiekuna praktyki (pozostałych 16 godz. analiza celów i funkcji lekcji, stosowanych metod wychowawczych, atmosfery oraz relacji wychowawca-uczeń i uczeń-uczeń). 	<p>rok I lub II</p>
<p>Praktyka resocjalizacyjna</p>	<p>90 godzin na co składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 godz. - obserwacja pracy wychowawcy - 30 godz. - asystowanie i wspólne prowadzenia zajęć - 20 godz. współpracy z pedagogiem, psychologiem lub socjoterapeutą - 20 godz. praktyk, poświęconych na realizację dodatkowych zadań wynikających z potrzeb 	<p>rok I lub II</p>

	<p>placówki (itp. udział w: imprezach, zebraniach z rodzicami, w radzie pedagogicznej. Możliwa jest też współpraca z instytucjami związanymi z placówką, obserwacja ucznia, którego diagnozę opracuje praktykant, przeprowadzenie badań do pracy licencjackiej, itp.).</p>	
<p>Praktyka z zakresu kurateli sądowej</p>	<p>90 godzin na co składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 godz. - zapoznanie się ze strukturą Sądu Rejonowego i głównymi zadaniami Wydziału Rodzinnego i Nieletnich oraz Wydziału Karnego dla Dorosłych. - 15 godz. - zapoznanie się z problematyką pracy i zadaniami kuratorów zawodowych oraz społecznych w ramach poszczególnych wydziałów. - 10 godz. - analiza dokumentacji sądowej i najczęściej rozpatrywanych orzeczeń. Obserwacja prowadzenia rozmów dotyczących objęcia dozoru/nadzoru kurator zawodowy – dozorowany. - 15 godz. - przygotowanie pod nadzorem kuratora zawodowego dokumentacji: wywiad z rozpoczęcia dozoru, terminowej oceny funkcjonowania dozorowanego, zakończenia dozoru, kart czynności nadzoru/dozoru. - 15 godz. - analiza i ocena przypadku, podejmowanie decyzji dotyczących np. pomocy dozorowanemu, i współpracy z instytucjami wspomagającymi proces readaptacji społecznej. - 10 godz. - poświęconych na realizację dodatkowych zadań wynikających z potrzeb placówki (np. praca kuratora zawodowego w terenie. Możliwa jest też współpraca z instytucjami do działalności których należy troska o wychowanie i zapobieganie demoralizacji. - 15 godz. - przeprowadzenie badań do pracy licencjackiej, itp.). 	<p>rok I lub II</p>
<p>Podstawa i warunki zaliczenia praktyki</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Praktyki studenckie odbywają się w warunkach umożliwiających bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów. • Praktyki mogą odbywać się w formie: <ul style="list-style-type: none"> a) zorganizowanej przez Wydział – student korzysta z przygotowanej przez Uczelnię oferty praktyk wynikającej z zawartych umów; b) zorganizowanej indywidualnie – student samodzielnie organizuje praktykę i inicjuje podpisanie porozumienia z Instytucją, a Wydział sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem praktyki; c) zatrudnienia na stanowisku zgodnym z wymaganiami programu praktyk na podstawie umowy o pracę, stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej; d) stażu lub wolontariatu, jeżeli ich charakter jest zgodny z wymaganiami programu praktyk; e) prowadzenia działalności o charakterze zgodnym z wymaganiami programu praktyk. • W przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, praktyki studenckie mogą być 		

realizowane również w formie uczestnictwa w pracach badawczych, w tym w zajęciach laboratoryjnych lub terenowych, wyjazdach dydaktycznych, obozach naukowych lub naukowo-technicznych.

- Warunkiem zaliczenia praktyki jest:
 - a) odbycie praktyki w ustalonym terminie;
 - b) wykonanie zadań przewidzianych w programie praktyki;
 - c) przedłożenie dokumentów potwierdzających odbycie praktyki:
 - przedłożenie sprawozdania z przebiegu praktyki, w postaci Dzienniczka praktyk lub innej przyjętej na Wydziale formie, opatrzonego pieczęcią Instytucji i podpisane przez przedstawiciela Instytucji, w tym zaświadczenia o odbyciu praktyki (Załącznik A), a także innych dokumentów: ocen końcowych zaliczenia praktyk pedagogicznych - dla każdego etapu praktyk (Załącznik F), sprawozdania studenta ze studenckiej praktyki zawodowej (Załącznik G), oraz innych materiałów opracowanych podczas praktyki (np. przygotowane obserwacje pracy kuratora), wykaz przeczytanej literatury, wykaz aktów prawnych, z którymi student się zapoznał itp. – w przypadku studentów odbywających praktyki w formie zorganizowanej przez Wydział lub indywidualnie – zgodnego z wzorem stanowiącym Załącznik nr 4 do tego Regulaminu,
 - wskazanych w uchwale Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki – w przypadku studentów odbywających praktyki w formie zatrudnienia na odpowiednim stanowisku, stażu lub wolontariatu, prowadzenia działalności, a w przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, w formie uczestnictwa w pracach badawczych itp.;
 - d) akceptacja sprawozdania przez Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Decyzję o zaliczeniu praktyki studenckiej podejmuje Dziekan w porozumieniu z Wydziałowym Opiekunem Praktyk Studenckich.
- Wpisu o zaliczeniu praktyki do indeksu dokonuje Dziekan po uzyskaniu opinii Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Wpisu o zaliczeniu praktyki dokonuje się raz lub dwa razy w toku studiów – zgodnie z programem studiów dla danego kierunku studiów, po okazaniu dokumentów poświadczających odbycie praktyk, w terminie do 3 miesięcy od osiągnięcia przez studenta łącznego wymaganego programem studiów wymiaru praktyk.
- Praktykom studenckim przypisuje się punkty ECTS.
- Informacja o miejscu i czasie trwania praktyki odnotowywana jest w suplemencie do dyplomu.

Regulacje dotyczące zwolnienia z praktyk, niezaliczenia praktyk, odwołania z praktyk

- W uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o:
 - a) zmianę terminu odbywania praktyki lub
 - b) przesunięcie jej realizacji na inny rok studiów niż przewiduje to program studiów.
- Termin praktyk może być ustalony indywidualnie w przypadku indywidualnej organizacji studiów.
- Zgodę wyraża Dziekan, po zasięgnięciu opinii Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Student może otrzymać zgodę na praktykę w miejscu i terminie przez niego wskazanym, pod warunkiem, że charakter wykonywanej pracy będzie zgodny z programem praktyki właściwym dla jego kierunku studiów.
- Warunki zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki określa uchwała Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia

17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki.

- Na żądanie Instytucji, w której student odbywa praktykę, Uczelnia może odwołać studenta z praktyki, jeśli naruszy on przepisy obowiązujące w tym zakładzie.
- Uczelnia ma prawo zakończyć odbywanie praktyki przez studenta przed terminem, gdy:
 - a) student naruszy dyscyplinę lub porządek przyjęte w Instytucji;
 - b) zachowanie studenta nie jest stosowne do charakteru Instytucji;
 - c) instytucja nie dopuści studenta do odbywania praktyki;
 - d) student nie ubezpieczył się do następstw nieszczęśliwych wypadków w wymaganym zakresie.
- Przerwanie odbywania praktyki jest równoznaczne z uznaniem, że student nie odbył praktyki.
- Praktyka studencka musi być zrealizowana i zaliczona przed końcem roku, w którym plan studiów i program praktyk przewidują jej wykonanie.
- Niezaliczenie praktyki jest jednoznaczne z koniecznością jej powtórzenia i niezaliczeniem roku studiów.

Uczelnia	Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie
Wydział	Nauk Społecznych
Kierunek studiów	Pedagogika
Specjalność	Edukacja obronna (specjalność nauczycielska)
Poziom studiów	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
PROGRAM STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH	
Podstawa prawna odbywania praktyki	
<ul style="list-style-type: none"> • ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572, z późn. zm.), • rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 6 lutego 2012 r. poz. 131), • rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 40, z późn. zm.), • Uchwała Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki, • Zarządzenie nr 19/2015 Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 8 września 2015 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu zawodowych praktyk studenckich Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie. 	
Rodzaj i czas trwania (liczba tygodni i godzin) oraz semestr studiów	
<p>Praktykom przydzielone jest 11 punktów ECTS (przypisanych do IV semestru). Praktyki studenckie mogą się odbywać w okresie wakacji lub w trakcie roku akademickiego. Całość praktyki w wymiarze 330 godz. dla studentów bez specjalności nauczycielskiej lub 210 godz. dla studentów ze specjalnością nauczycielską musi być zrealizowana i zaliczona przed końcem semestru, którego program przewiduje jej wykonanie (nie przewiduje się etapowego zaliczania praktyk przed ich całkowitym zrealizowaniem).</p> <p>Odbywanie praktyk nie może kolidować z innymi zajęciami w toku studiów, a student nie może powoływać się na odbywanie praktyk jako na okoliczność usprawiedliwiającą niewykonywanie jakichkolwiek innych obowiązków studenta. W celu ułatwienia odbywania praktyk, przewiduje się zaplanowanie jednego dnia wolnego od zajęć, który student może przeznaczyć na praktykę.</p> <p>Kształcenie w specjalności „Edukacja obronna” obejmuje przygotowanie studenta do pracy w instytucjach i ośrodkach zajmujących się problematyką bezpieczeństwa i obronności, zarządzaniem kryzysowym w strukturach samorządowych (gmina i powiat) a także do prowadzenia przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa” w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w sytuacji, kiedy student posiada uprawnienia pedagogiczne.</p> <p>Kształcenie nauczycielskie w szkołach wyższych ma charakter modułowy. Oznacza to, że jest realizowane w ramach odpowiednich modułów, zgodnie z przypisanymi im komponentami o określonym wymiarze godzin. Kształcenie na studiach obejmujące przygotowanie studenta do nauczania pierwszego przedmiotu (prowadzenia zajęć) wymaga obowiązkowego zrealizowania trzech modułów (1-3):</p>	

Moduł 1. Merytoryczne przygotowanie do nauczania przedmiotu (prowadzenia zajęć).

Moduł 2. Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.

Moduł 3. Przygotowanie w zakresie dydaktycznym.

W przypadku Edukacji Obronnej i przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu (prowadzenia zajęć) jakim jest Edukacja dla bezpieczeństwa traktuje się łącznie. Oznacza to, że zakres merytoryczny, przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym i dydaktycznym obejmuje całość edukacji merytorycznej, metodycznej i psychologicznej..

Z wyjątkiem Modułu 1. (stanowiącego przygotowanie merytoryczne studenta zgodne z opisem efektów kształcenia na kierunku studiów), każdorazowo jeden z wymaganych komponentów Modułu 2 i 3 stanowi **praktyka pedagogiczna, która jest bardzo ściśle powiązana z modułem zarówno treściowo, jak i czasowo.**

Łączny czas trwania praktyk zawodowych (lub zawodowych i pedagogicznych) w ciągu dwóch lat studiów wynosi:

- 330 godz. dla absolwentów studiów I lub II stopnia bez ukończonej wcześniej specjalności nauczycielskiej,
- 210 godz. dla absolwentów studiów I lub II stopnia z ukończoną wcześniej specjalnością nauczycielską (w tym tzw. praktyka przypominająca).

**Miejsce odbywania praktyk
(rodzaj instytucji, działu/działów, w których będą odbywać się praktyki)**

Placówki i instytucja zajmujące się obronnością i bezpieczeństwem na różnych szczeblach oraz szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne a w szczególności:

- jednostki wojskowe,
- struktury straży miejskiej,
- urzędy gmin w komórkach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym,
- starostwa powiatowe w komórkach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym,
- stanowiska zespołów zarządzania kryzysowego,
- szkoły gimnazjalne,
- szkoły ponadgimnazjalne,
- jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

Praktyki mogą być odbywane również w innych w instytucjach zajmujących się problemami bezpieczeństwa, obronności oraz sytuacji kryzysowych oraz w placówkach oświatowych (szkolnictwo ponadpodstawowe gdzie realizuje się przedmiot „Edukacja dla bezpieczeństwa”).

**Cele
(z podziałem na obszary np. wiedza teoretyczna / umiejętności praktyczne / kompetencje społeczne)**

Cele ogólne:

Celem zawodowych praktyk studenckich jest:

Poszerzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych na studiach oraz kształtowanie kompetencji właściwych dla określonej specjalności studiów; zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego; kształtowanie konkretnych umiejętności zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki; poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy i podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli; kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji; doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania; doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym w sytuacjach zawodowych; wieloaspektowe zapoznanie się z profilem działania podmiotu przyjmującego studenta na praktykę, poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach pracy;

pogłębienie wiedzy, umiejętności praktycznych i zdobycie doświadczeń pomocnych przy wyborze drogi zawodowej; zebranie doświadczeń i materiałów, które można wykorzystać przy pisaniu pracy dyplomowej.

W obszarze wiedzy teoretycznej uznano, że praktyki zawodowe wypełniają dwa efekty kształcenia:

K2A_W15	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach
K2A_W16	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej

W obszarze umiejętności praktycznych uznano, że praktyki zawodowe wypełniają trzy efekty kształcenia:

K2A_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych różnej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych
K2A_U03	potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
K2A_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych

W obszarze kompetencji społecznych uznano, że praktyki zawodowe wypełniają dwa efekty kształcenia:

K2A_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
K2A_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważnością, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

W komponencie 3 *Modułu 2.*, w ramach 30 godz. następuje **kształtowanie kompetencji psychopedagogicznych studenta** poprzez 5 rodzajów aktywności:

- Zapoznanie się ze specyfiką szkoły, placówki, w której praktyka jest odbywana.
- Obserwowanie aktywności, interakcji, procesów, czynności, dynamiki, działań dzieci, dorosłych, grup, tam gdzie praktyka jest odbywana.
- Współdziałanie z opiekunem praktyk w sprawowaniu opieki, nadzoru, działaniach i prowadzeniu zajęć wychowawczych, a także podejmowaniu działań aktywizujących i mobilizujących uczniów.
- Pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w tym samodzielne prowadzenie działań organizacyjno - przygotowawczych i sprawowanie opieki nad grupą, także poza terenem lub szkoły lub placówki oświatowo - wychowawczej.
- Analizowanie i interpretowanie zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych i próba ich interpretacji z uwzględnieniem różnorodnych procesów psychicznych.

W komponencie 3 *Modułu 3.*, w ramach 120 godz. następuje **kształtowanie kompetencji**

dydaktycznych studenta poprzez 5 rodzajów aktywności:

- Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki oświatowo - wychowawczej, w której praktyka dydaktyczna jest odbywana.
- Obserwowanie m.in. czynności i działań opiekuna praktyk (lub nauczyciela przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa”), toku metodycznego zajęć/lekcji, interakcji, procesów, sposobów aktywizowania i dyscyplinowania, oceniania, zadawania i kontrolowania pracy domowej, funkcjonowania poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w ramach realizacji założeń programowych „Edukacja dla bezpieczeństwa”
- Współdziałanie z opiekunem praktyk m.in. w planowaniu, prowadzeniu zajęć, organizowaniu pracy w grupach, przygotowaniu pomocy dydaktycznych, kontrolowaniu i ocenianiu uczniów, podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Pełnienie roli nauczyciela, w tym planowanie zajęć/lekcji, organizowanie i prowadzenie zajęć w oparciu o samodzielnie opracowane scenariusze, podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami oraz specjalistami prowadzącymi zajęcia z innych przedmiotów i pracującymi z uczniami.
- Analizowanie i interpretowanie zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w toku odbywania praktyki.

Podczas **praktyki w instytucjach zajmujących się problemami bezpieczeństwa, obronności oraz sytuacji kryzysowych**, w ramach 180 godz. następuje kształtowanie kompetencji oraz umiejętności studenta (w wybranym zakresie) do oceny sytuacji szczególnych i zagrożeń a także do podejmowania prostych czynności związanych z rozpoznawaniem zagrożeń lub sytuacji niebezpiecznych, przeciwdziałania tym sytuacjom oraz przygotowywania podstawowych dokumentów planistycznych w których uwzględniane są realne założenie dla ludzi lub instytucji występujących w procesie zarządzania kryzysowego.

Praktyka dla specjalności „Edukacja obronna” ma charakter obserwacyjny (asystencki) co oznacza prowadzenie przez studenta obserwacji całokształtu działalności placówki lub instytucji, której działania związane są z działaniami obronnymi lub kryzysowymi z możliwością podejmowania zadań i czynności pod nadzorem opiekuna praktyk oraz z udziałem kierownika, szefa (lub pracownika) centrum zarządzania kryzysowego.

W trakcie trwania praktyk student powinien zrealizować następujące cele:

- poznać planowanie i organizację działalności różnych typów placówek i instytucji (w tym samorządowych w których występują struktury zarządzania kryzysowego), w których student po ukończeniu studiów może znaleźć zatrudnienie;
- nabywać i doskonalić umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce (w tym: realizacji profilaktycznych i zasadniczych zadań instytucji lub placówki);
- kształtować umiejętności rozpoznania indywidualnych i grupowych potrzeb oraz oczekiwań mieszkańców i środowiska w zakresie bezpieczeństwa, zwłaszcza w sytuacji przewidywanych zagrożeń na danym terenie);
- nabywać i doskonalenie umiejętności planowania (projektowania), prowadzenia i dokumentowania działalności związanej z problematyką obronności, edukacji dla bezpieczeństwa czy też zarządzania kryzysowego.

Praktyka w instytucjach i placówkach związanych z problematyką obronności, bezpieczeństwa,

zarządzania kryzysowego, a także w szkołach ponadpodstawowych, gdzie realizowany jest przedmiot „Edukacja dla bezpieczeństwa” służy zorientowaniu studenta w specyfice pracy planistycznej, organizacyjnej i realizacyjnej (w tym dokumentacji) tych instytucji a także doskonalenie umiejętności pedagogicznych w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych. Ma na celu dostarczenie doświadczeń pedagogicznych, zapoznanie z metodami i formami pracy w ww. instytucjach. Istotnym celem praktyki jest również pomoc studentom w procesie samookreślenia zawodowego. W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji rozpoznawania zagrożeń, planowania, organizowania, pomagania a także wsparcia i aktywizowania mieszkańców i szeroko rozumianego środowiska w sytuacjach kryzysowych a także umiejętności dydaktycznych w zakresie przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa”.

Program przewiduje godziny przeznaczone na współpracę z kierownikami i organizatorami działań obronno – kryzysowych zatrudnionych w placówkach i instytucjach samorządowych, a także na współpracę z mieszkańcami i lokalnym środowiskiem społecznym. Ważne jest także współpraca z nauczycielami w szkołach, w zakresie realizacji podstawy programowej z „Edukacji dla bezpieczeństwa”. Koncepcja ta pozwoli studentom konsultować i rozpoznawać sytuacje, jakie powstają w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa sytuacji kryzysowych. Współpraca z dyrekcją szkoły oraz nauczycielami pozwoli ponadto wzbogacić warsztat pracy studenta udoskonalić jego pracę dydaktyczno - wychowawczą i planistyczno – organizacyjną oraz zwiększyć jego kompetencje.

Program praktyk obejmuje zapoznanie studenta z całokształtem działalności wybranej placówki (instytucji), w tym jej formalno-prawnych podstaw funkcjonowania.

W zależności od rodzaju placówki program przewiduje zdobycie umiejętności z zakresu pedagogiki i dydaktyki lub też planowania i organizacji działalności w sytuacjach zagrożenia lub sytuacji kryzysowych.

Harmonogram i program praktyk dla specjalności „Edukacja obronna” (z zadaniami i obowiązkami praktykanta)

Studenci studiów II stopnia na kierunku „pedagogika” o specjalności: **edukacja obronna** realizują obowiązkowe praktyki zawodowe. Praktyka powinna mieć charakter obserwacyjny (asystencki) oraz uczestniczący i jest organizowana wg następujących zasad:

1. Zapoznanie ze specyfiką wybranej placówki lub instytucji:
 - poznanie całokształtu działalności wybranej placówki, instytucji lub szkoły i realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, profilaktycznych, planistycznych i organizacyjnych i innych,
 - zapoznanie z dokumentacją placówki,
 - zapoznanie z pracą poszczególnych komórek organizacyjnych oraz zespołów problemowo – zadaniowych funkcjonujących w placówce lub instytucji.
2. Obserwacja i analiza czynności podejmowanych przez dyrektorów, kierowników, pracowników lub nauczycieli w toku prowadzonych działań planistycznych, szkoleniowych, dydaktyczno – wychowawczych lub innego rodzaju działań, stosowanych metod, form, środków i narzędzi pracy (zależnie od specyfiki placówki), procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie, ich prawidłowości i zakłóceń , pojawiających się sytuacji problemowych oraz sposobów aktywizowania uczestników i udzielania im pomocy oraz wsparcia.
3. Asystowanie opiekunowi w wykonywanych czynnościach - student nabywa kompetencje i umiejętności związane z:
 - efektywną komunikacją interpersonalną,
 - pracą w procesie grupowym w sytuacji zagrożenia lub sytuacji kryzysowej głównie w kontekście pomocy, wsparcia, zapobiegania negatywnym reakcjom itp.
 - diagnozowaniem i weryfikowaniem sytuacji społecznych,
 - pracą z konfliktem oraz w sytuacji napięcia społecznego,
 - aktywizowaniem procesów dydaktyczno –wychowawczych w klasie i indywidualnych

przypadkach.

**Studenci będący absolwentami studiów I lub II stopnia bez specjalności nauczycielskiej
(330 godzin)**

Praktyka obserwacyjna (asystencka)	30 godzin , na co składa się: <ul style="list-style-type: none">– 10 godz. obserwacji w zajęć z „Edukacja dla bezpieczeństwa” w gimnazjum (lub szkole ponadgimnazjalnej)– 10 godz. - zebranie informacji o działaniach instytucji lub szkoły w zakresie organizacji procesu dydaktycznego w zakresie „Edukacji dla bezpieczeństwa”.– 10 godz. współudziału z nauczycielem w przygotowywaniu konspektu i innych materiałów dydaktycznych do przedmiotu ”Edukacja dla bezpieczeństwa”	rok I lub II
Praktyka przedmiotowo – metodyczna	120 godz. które obejmują: <ul style="list-style-type: none">– 20 godz. obserwacji zajęć/lekcji ze szczególnym uwzględnieniem problemów merytorycznych stanowiących treść lekcji,– 30 godz. samodzielne przeprowadzenie zajęć/lekcji, po uprzednim przygotowaniu konspektu lub planu zajęć w uzgodnieniu z nauczycielem „Edukacji dla bezpieczeństwa”– 10 godz. współpracy z pedagogiem/psychologiem pod kątem problematyki związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa w szkole (placówce oświatowej)– 20 godz. praktyk, poświęconych na realizację dodatkowych zadań wynikających z potrzeb placówki (np. udział w szkolnych imprezach, zebraniach z rodzicami, w radzie pedagogicznej itp.) Na 40 godz. aktywności własnej studenta składa się: <ul style="list-style-type: none">– udział w organizacji dodatkowych zajęć dla młodzieży np. wycieczki do jednostek wojskowych, pikniki, treningi, strzelania itp.– przeprowadzenie badań do pracy licencjackiej, obserwacja aktywności uczniów, wykorzystywanie specyficznych pomocy dydaktycznych, poziom wiedzy uczniów itp.– samokształcenie i doskonalenie warsztatu nauczyciela (udział w szkoleniach, konferencjach itp.)– możliwa jest też współpraca z instytucjami związanymi z placówką lub szkołą.	rok I lub II
Praktyka w instytucjach zajmujących się problemami bezpieczeństwa, obronności oraz działaniami w sytuacjach kryzysowych	180 godz.: <p>W czasie 180 godz. praktyk student realizuje w instytucji lub placówce następujące przedsięwzięcia :</p> <ul style="list-style-type: none">– 60 godz. aktywnego posługiwania się określonymi dokumentami i instrukcjami opracowanymi przez Sztaby (Centra) Zarządzania Kryzysowego– 30 godz. obserwacji ćwiczeń i szkoleń przeprowadzanych w strukturach Samorządu Terytorialnego– 30 godz. obserwacji zajęć prowadzonych w jednostce wojskowej, jednostce straży pożarnej lub w innym ośrodku zajmującym się bezpieczeństwem i obronnością,– 30 godz. - poświęconych na realizację dodatkowych zadań wynikających z potrzeb placówki (np. wizyta w terenie, prognozowanie zagrożeń, sytuacji niebezpiecznych,	rok I lub II

	<p>projektowanie poprawy bezpieczeństwa w środowisku oraz różnych instytucjach.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 godz. samodzielnie prowadzonych zajęć lub szkoleń w zakresie przygotowania działań w sytuacjach kryzysowych na podstawie szczegółowych konspektów omówionych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyk oraz etatowego pracownika danej instytucji. terapeutycznych 	
<p>Studenci będący absolwentami studiów I lub II stopnia ze specjalnością nauczycielską (210 godzin)</p>		
<p>Praktyka przedmiotowo – metodyczna realizowana w placówkach oświatowych („przypominająca”)</p>	<p>Obejmuje łącznie 30 godzin: 15 godzin praktyk w gimnazjum (I rok) i 15 godzin praktyk gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej (II rok) – obowiązuje zachowanie kolejności.</p> <p>W czasie 15 godzin praktyk student powinien zrealizować w każdej placówce :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 godz. samodzielne przeprowadzenie zajęć/lekcji, - 5 godz. poświęconych na <ul style="list-style-type: none"> • udział lub organizację dodatkowych zajęć dla uczniów np. obozy, pikniki , wolontariat itp. • przeprowadzenie badań do pracy magisterskiej, obserwacja zajęć lub ćwiczeń w zakresie przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa” • samokształcenie i doskonalenie warsztatu nauczyciela (udział w szkoleniach, konferencjach itp.) 	<p>rok I lub II</p>
<p>Praktyka w instytucjach zajmujących się problemami bezpieczeństwa, obronności oraz sytuacji kryzysowych</p>	<p>180 godz.:</p> <p>W czasie 180 godz. praktyk student realizuje w instytucji lub placówce następujące przedsięwzięcia :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60 godz. aktywnego posługiwania się określonymi dokumentami i instrukcjami opracowanymi przez Sztaby (Centra) Zarządzania Kryzysowego - 30 godz. obserwacji ćwiczeń i szkoleń przeprowadzanych w strukturach Samorządu Terytorialnego - 30 godz. obserwacji zajęć prowadzonych w jednostce wojskowej, jednostce straży pożarnej lub w innym ośrodku zajmującym się bezpieczeństwem i obronnością, - 30 godz. - poświęconych na realizację dodatkowych zadań wynikających z potrzeb placówki (np. wizyta w terenie, prognozowanie zagrożeń, sytuacji niebezpiecznych, projektowanie poprawy bezpieczeństwa w środowisku oraz różnych instytucjach. - 30 godz. samodzielnie prowadzonych zajęć lub szkoleń w zakresie przygotowania działań w sytuacjach kryzysowych na podstawie szczegółowych konspektów omówionych i zatwierdzonych przez opiekuna praktyk oraz etatowego pracownika danej instytucji. terapeutycznych 	<p>rok I lub II</p>
<p>Podstawa i warunki zaliczenia praktyki</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Praktyki studenckie odbywają się w warunkach umożliwiających bezpośrednie wykonywanie 		

odpowiednich czynności praktycznych przez studentów.

- Praktyki mogą odbywać się w formie:
 - a) zorganizowanej przez Wydział – student korzysta z przygotowanej przez Uczelnię oferty praktyk wynikającej z zawartych umów;
 - b) zorganizowanej indywidualnie – student samodzielnie organizuje praktykę i inicjuje podpisanie porozumienia z Instytucją, a Wydział sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem praktyki;
 - c) zatrudnienia na stanowisku zgodnym z wymaganiami programu praktyk na podstawie umowy o pracę, stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej;
 - d) stażu lub wolontariatu, jeżeli ich charakter jest zgodny z wymaganiami programu praktyk;
 - e) prowadzenia działalności o charakterze zgodnym z wymaganiami programu praktyk.
- W przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, praktyki studenckie mogą być realizowane również w formie uczestnictwa w pracach badawczych, w tym w zajęciach laboratoryjnych lub terenowych, wyjazdach dydaktycznych, obozach naukowych lub naukowo-technicznych.
- Warunkiem zaliczenia praktyki jest:
 - a) odbycie praktyki w ustalonym terminie;
 - b) wykonanie zadań przewidzianych w programie praktyki;
 - c) przedłożenie dokumentów potwierdzających odbycie praktyki:
 - przedłożenie sprawozdania z przebiegu praktyki, w postaci Dzienniczka praktyk lub innej przyjętej na Wydziale formie, opatrzonego pieczęcią Instytucji i podpisane przez przedstawiciela Instytucji, w tym zaświadczenia o odbyciu praktyki (Załącznik A), a także innych dokumentów: ocen końcowych zaliczenia praktyk pedagogicznych - dla każdego etapu praktyk (Załączniki B i C), 5 wypełnionych arkuszy obserwacji z obserwowanych działań szkoleniowych w organach Samorządu Terytorialnego, głównie zaś Centrów Zarządzania Kryzysowego (Załącznik E1), 5 konspektów z przeprowadzonych zajęć w szkołach ponadpodstawowych z przedmiotu „Wychowanie dla Bezpieczeństwa” zaakceptowanych przez opiekuna praktyk (załącznik D), sprawozdania studenta ze studenckiej praktyki zawodowej (Załącznik G), oraz innych materiałów opracowanych podczas praktyki (np. przygotowane pomoce dydaktyczne, zdjęcia dokumentujące realizację zajęć i efekty pracy, wykaz przeczytanej literatury, wykaz aktów prawnych, z którymi student się zapoznał itp. – w przypadku studentów odbywających praktyki w formie zorganizowanej przez Wydział lub indywidualnie – zgodnego z wzorem stanowiącym Załącznik nr 4 do tego Regulaminu,
 - wskazanych w uchwale Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki – w przypadku studentów odbywających praktyki w formie zatrudnienia na odpowiednim stanowisku, stażu lub wolontariatu, prowadzenia działalności, a w przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, w formie uczestnictwa w pracach badawczych itp.;
 - d) akceptacja sprawozdania przez Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Decyzję o zaliczeniu praktyki studenckiej podejmuje Dziekan w porozumieniu z Wydziałowym Opiekunem Praktyk Studenckich.
- Wpisu o zaliczeniu praktyki do indeksu dokonuje Dziekan po uzyskaniu opinii Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Wpisu o zaliczeniu praktyki dokonuje się raz lub dwa razy w toku studiów – zgodnie z programem studiów dla danego kierunku studiów, po okazaniu dokumentów poświadczających odbycie praktyk, w terminie do 3 miesięcy od osiągnięcia przez studenta łącznego wymaganego

programem studiów wymiaru praktyk.

- Praktykom studenckim przypisuje się punkty ECTS.
- Informacja o miejscu i czasie trwania praktyki odnotowywana jest w suplemencie do dyplomu.

Regulacje dotyczące zwolnienia z praktyk, niezaliczenia praktyk, odwołania z praktyk

- W uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o:
 - a) zmianę terminu odbywania praktyki lub
 - b) przesunięcie jej realizacji na inny rok studiów niż przewiduje to program studiów.
- Termin praktyk może być ustalony indywidualnie w przypadku indywidualnej organizacji studiów.
- Zgodę wyraża Dziekan, po zasięgnięciu opinii Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Student może otrzymać zgodę na praktykę w miejscu i terminie przez niego wskazanym, pod warunkiem, że charakter wykonywanej pracy będzie zgodny z programem praktyki właściwym dla jego kierunku studiów.
- Warunki zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki określa uchwała Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki.
- Na żądanie Instytucji, w której student odbywa praktykę, Uczelnia może odwołać studenta z praktyki, jeśli naruszy on przepisy obowiązujące w tym zakładzie.
- Uczelnia ma prawo zakończyć odbywanie praktyki przez studenta przed terminem, gdy:
 - a) student naruszy dyscyplinę lub porządek przyjęte w Instytucji;
 - b) zachowanie studenta nie jest stosowne do charakteru Instytucji;
 - c) instytucja nie dopuści studenta do odbywania praktyki;
 - d) student nie ubezpieczył się do następstw nieszczęśliwych wypadków w wymaganym zakresie.
- Przerwanie odbywania praktyki jest równoznaczne z uznaniem, że student nie odbył praktyki.
- Praktyka studencka musi być zrealizowana i zaliczona przed końcem roku, w którym plan studiów i program praktyk przewidują jej wykonanie.
- Niezaliczenie praktyki jest jednoznaczne z koniecznością jej powtórzenia i niezaliczeniem roku studiów.

Uczelnia	Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie
Wydział	Nauk Społecznych
Kierunek studiów	Pedagogika
Specjalność	Pedagogika resocjalizacyjna z terapią pedagogiczną
Poziom studiów	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
PROGRAM STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH	
Podstawa prawna odbywania praktyki	
<ul style="list-style-type: none"> • ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572, z późn. zm.), • rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 40, z późn. zm.), • Uchwała Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki, • Zarządzenie nr 19/2015 Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 8 września 2015 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu zawodowych praktyk studenckich Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie. 	
Rodzaj i czas trwania (liczba tygodni i godzin) oraz semestr studiów	
<p>Praktykom przydzielone jest 11 punktów ECTS (przypisanych do IV semestru). Praktyki studenckie mogą się odbywać w okresie wakacji lub w trakcie roku akademickiego. Całość praktyki w wymiarze 330 godz. musi być zrealizowana i zaliczona przed końcem semestru, którego program przewiduje jej wykonanie (nie przewiduje się etapowego zaliczania praktyk przed ich całkowitym zrealizowaniem).</p> <p>Odbywanie praktyk nie może kolidować z innymi zajęciami w toku studiów, a student nie może powoływać się na odbywanie praktyk jako na okoliczność usprawiedliwiającą niewykonywanie jakichkolwiek innych obowiązków studenta. W celu ułatwienia odbywania praktyk, przewiduje się zaplanowanie jednego dnia wolnego od zajęć, który student może przeznaczyć na praktykę.</p> <p>Łączny czas trwania praktyk zawodowych w ciągu dwóch lat studiów wynosi 330 godzin.</p>	
Miejsce odbywania (rodzaj instytucji, działu/działów, w których będą odbywać się praktyki)	
<p>Placówki resocjalizacyjne, profilaktyczno – wychowawcze oraz terapeutyczne (w tym oświatowe ośrodki wychowawcze), a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje edukacyjne, prewencyjne i prowadzące działalność profilaktyczną, – ośrodki terapeutyczne, – areszty śledcze, – zakłady poprawcze, – policyjne izby dziecka, – młodzieżowe ośrodki socjoterapii, – młodzieżowe ośrodki wychowawcze, – ogniska wychowawcze, – organizacje pozarządowe prowadzące działalność opiekuńczą, resocjalizującą i wychowawczą, – ośrodki wsparcia społecznego i zagrożeń rozwojowych, 	

- u pedagoga szkolnego w placówce oświatowej,
- placówki diagnostyczne i resocjalizacyjne,
- placówki wsparcia dziennego - świetlice i kluby środowiskowe,
- placówki wspierające rodzinę dysfunkcyjną w środowisku lokalnym,
- placówki, kluby, stowarzyszenia prowadzące terapię uzależnień (m.in. ośrodki MONAR),
- placówki, kluby, stowarzyszenia prowadzące terapię rodzinną,
- pogotowia opiekuńcze,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod wychowania i terapii pedagogicznej
- szkoły specjalne,
- świetlice i kluby środowiskowe działające na rzecz dzieci niedostosowanych społecznie,
- warsztaty terapii zajęciowej.

Cele

(z podziałem na obszary np. wiedza teoretyczna / umiejętności praktyczne / kompetencje społeczne)

Cele ogólne:

Celem zawodowych praktyk studenckich jest:

Poszerzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych na studiach oraz kształtowanie kompetencji właściwych dla określonej specjalności studiów; zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego; kształtowanie konkretnych umiejętności zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki; poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy i podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli; kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji; doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania; doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym w sytuacjach zawodowych; wieloaspektowe zapoznanie się z profilem działania podmiotu przyjmującego studenta na praktykę, poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach pracy; pogłębienie wiedzy, umiejętności praktycznych i zdobycie doświadczeń pomocnych przy wyborze drogi zawodowej; zebranie doświadczeń i materiałów, które można wykorzystać przy pisaniu pracy dyplomowej.

W obszarze wiedzy teoretycznej uznano, że praktyki zawodowe wypełniają dwa efekty kształcenia:

K2A_W15	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach
K2A_W16	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej

W obszarze umiejętności praktycznych uznano, że praktyki zawodowe wypełniają trzy efekty kształcenia:

K2A_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych różnej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych
K2A_U03	potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych

K2A_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych
---------	---

W obszarze kompetencji społecznych uznano, że praktyki zawodowe wypełniają dwa efekty kształcenia:

K2A_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
K2A_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Praktyka zawodowa dla specjalności „Pedagogika resocjalizacyjna z terapią pedagogiczną” w głównej swojej części ma charakter obserwacyjny (asystencki) oraz częściowo uczestniczący, co oznacza prowadzenie przez studenta obserwacji całokształtu działalności placówki lub ośrodka, z możliwością podejmowania zadań i czynności pod nadzorem opiekuna praktyk oraz z udziałem wychowawcy lub nauczyciela.

W trakcie trwania praktyk student powinien zrealizować następujące cele:

- poznać organizację (w tym: szczególnie procesu wychowawczego) pracy różnych typów placówek, w których student po ukończeniu studiów może znaleźć zatrudnienie;
- nabywać i doskonalić umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce (w tym: realizacji wychowawczych, resocjalizacyjnych i terapeutycznych zadań placówki);
- kształtować umiejętności rozpoznania indywidualnych i grupowych potrzeb oraz oczekiwań uczniów (w tym: doskonalenie umiejętności diagnozowania i rozwiązywania problemów wychowawczych oraz dydaktycznych);
- nabywać i doskonalenie umiejętności planowania (projektowania), prowadzenia i dokumentowania zajęć dydaktycznych, wychowawczych, resocjalizacyjnych i terapeutycznych;
- nabywać umiejętności refleksyjnej analizy oraz twórczej krytyki pracy wychowawcy i uczniów podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i studentów.

Praktyka w ośrodkach resocjalizacyjnych i terapeutycznych służy zorientowaniu studenta w specyfice pracy resocjalizacyjnej, w tym terapii pedagogicznej. Ponadto program przewiduje godziny przeznaczone na współpracę z pedagogiem, psychologiem, socjoterapeutą zatrudnionym w placówce oraz na współpracę z rodzicami i lokalnym środowiskiem społecznym. Współpraca z psychologiem, pedagogiem szkolnym czy terapeutą pozwoli ponadto wzbogacić warsztat pracy studenta udoskonalić jego pracę wychowawczą i resocjalizacyjną, zwiększyć jego kompetencje terapeutyczne.

W zależności od rodzaju placówki program przewiduje zdobycie umiejętności z zakresu pedagogiki, resocjalizacji i terapii pedagogicznej:

- przygotowania do stawiania diagnozy i prognozy pedagogicznej, dotyczącej problematyki wychowawczej podejmowanej przez placówkę, w której jest odbywana praktyka,
- przygotowania do stawiania diagnozy i prognozy resocjalizacyjnej, dotyczącej problematyki wychowawczej podejmowanej przez placówkę, w której jest odbywana praktyka,
- rozwiązywania bieżących problemów resocjalizacyjnych w instytucjach opiekuńczo - wychowawczych, placówkach resocjalizacyjnych, zakładach karnych, poprawczych, placówkach oświatowo - wychowawczych i w środowisku lokalnym,

- kształtowania inicjatyw w organizowaniu i prowadzeniu wybranych form pracy resocjalizacyjnej,
- zapoznanie się z charakterem pracy w środowisku placówki karnej,
- konfrontacji zdobytej wiedzy oraz doświadczeń pedagogicznych w zakresie zapobiegania patologiom społecznym, organizowania i prowadzenia pracy resocjalizacyjnej w środowisku otwartym,
- pogłębienia znajomości specyfiki pracy wybranej placówki,
- zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą pracy placówki oraz różnymi formami metodami pracy,
- organizowania i prowadzenia pracy profilaktycznej opartej na nowoczesnych metodach i formach działania,
- wspierania jednostki, rodziny i środowisk w działaniach profilaktycznych związanych z leczeniem uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Harmonogram i program praktyk dla specjalności „Pedagogika resocjalizacyjna z terapią pedagogiczną” - zadania i obowiązki praktykanta

Studenci studiów II stopnia na kierunku „pedagogika” o specjalności: *pedagogika resocjalizacyjna z terapią pedagogiczną* realizują obowiązkowe praktyki pedagogiczne wg następujących zasad:

1. Zapoznanie ze specyfiką wybranej placówki:
 - poznanie całokształtu działalności wybranej placówki jako instytucji resocjalizacyjnej, realizowanych przez nią zadań resocjalizujących, wychowawczych, pomocowych, terapeutycznych, i innych,
 - zapoznanie z dokumentacją placówki lub ośrodka,
 - zapoznanie z pracą wychowawców oraz zespołów problemowo – zadaniowych funkcjonujących w placówce lub ośrodku.
2. Obserwacja i analiza czynności podejmowanych przez wychowawcę lub funkcjonariusza w toku prowadzonych przez niego zajęć, stosowanych metod i formy pracy (zależnie od specyfiki placówki), procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie, ich prawidłowości i zakłóceń, pojawiających się sytuacji problemowych oraz sposobów aktywizowania podopiecznych, udzielania im pomocy i wsparcia.
3. Asystowanie opiekunowi w wykonywanych czynnościach - student nabywa kompetencje i umiejętności związane z:
 - efektywną komunikacją interpersonalną,
 - pracą z procesem grupowym w sytuacji potrzeby resocjalizacji a także terapii, wspomaganie, wsparcia i innych,
 - diagnozowaniem i weryfikowaniem sytuacji społecznych,
 - pracą w sytuacjach konfliktowych,
 - aktywizowaniem procesów autopromocyjnych w grupie i indywidualnych przypadkach,
 - weryfikacją zachowań w sytuacjach resocjalizacji lub terapii.

**Praktyka obserwacyjna,
asystencka**

100 godzin:

- **20 godz.** - prawne, organizacyjne i finansowe podstawy funkcjonowania placówki - analiza podstaw prawnych, dokumentacji placówki oraz rozmowa z dyrektorem. Analiza programu wychowawczego placówki i dodatkowo programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Zebranie informacji na temat działań wychowawczych i profilaktycznych.
- **20 godz.** - zebranie informacji o działaniach placówki na rzecz dzieci/młodzieży potrzebującej pomocy (pomoc

**rok
I
lub
II**

	<p>finansowa, rzeczowa, psychologiczno-pedagogiczna, inne formy pomocy - rola wychowawcy, pedagoga szkolnego, rady rodziców).</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 godz. - możliwości rozwoju dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie, formy pomocy, stosunek nauczycieli i rówieśników do tych osób - rozmowy z psychologiem / pedagogiem, ewentualnie rodzicami/ nauczycielami). - 20 godz. - przeprowadzenie wywiadu z wychowawcą grupy, poznanie dokumentacji prowadzonej przez wychowawcę - arkuszy, dziennika, zeszytu uwag, itp.). Obserwacja i analizowanie działań wychowawcy wobec negatywnych zachowań dzieci/ uczniów. - 20 godz. – obserwacja w placówce zajęć prowadzonych dla dzieci i młodzieży. Obserwacja 10 godzin wychowawczych i 50 godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych przez innych nauczycieli w tym nauczyciela - opiekuna praktyki (analiza celów i funkcji lekcji, stosowanych metod wychowawczych, atmosfery oraz relacji wychowawca-uczeń i uczeń-uczeń). 	
<p>Przedmiotowo – metodyczna praktyka resocjalizacyjna</p>	<p>130 godzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 godz. - obserwacja pracy wychowawcy - 50 godz. - asystowanie i wspólne prowadzenia zajęć wychowawczych, terapeutycznych oraz resocjalizacyjnych (w zależności od placówki lub instytucji, w której student odbywa praktykę), - 20 godz. współpracy z pedagogiem szkolnym / psychologiem / socjoterapeutą, ewentualnie praktyczny udział w zamierzeniach realizowanych w warsztatach terapii zajęciowej, - 20 godz. przeznaczają się na współorganizowanie różnego rodzaju działań resocjalizacyjnych, w czasie których praktykant powinien zapoznać się z głównymi metodami działania wychowawcy, a także samodzielnie zorganizować przedsięwzięcia pozwalające na uruchomienie procesów uspołecznienia (socjalizacji) w grupach, które funkcjonują w danym ośrodku wychowawczym - 20 godz. praktyki przeznaczonych jest na samodzielne opracowanie określonych programów wychowawczych i resocjalizacyjnych, a także samodzielna próba oceny i pomiaru efektywności tych programów oraz zainteresowania nimi podopiecznych. W tym samym czasie praktykant powinien zebrać materiały badawcze do swojej pracy magisterskiej. 	<p>rok I lub II</p>
<p>Praktyka przedmiotowo – metodyczna realizowana w placówkach oświatowych, świetlicach socjoterapeutycznych i poradniach psychologiczno – pedagogicznych w zakresie terapii pedagogicznej</p>	<p>Obejmuje łącznie 100 godzin praktyk w placówkach oświatowych, poradni psychologiczno - pedagogicznej, gabinetach terapeutycznych, świetlicach socjoterapeutycznych lub specjalnych ośrodkach szkolno – wychowawczych. w czasie 100 godzin praktyk student realizuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 godzin współuczestniczenia z pracownikami poradni psychologiczno – pedagogicznej w prowadzeniu badań uczniów, - 20 godzin aktywnego posługiwania się 	<p>rok I lub II</p>

	<p>określonymi (dopuszczonymi do powszechnego użytku) narzędziami diagnostyki pedagogicznej),</p> <ul style="list-style-type: none"> – 20 godzin obserwacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, – 20 godzin obserwacji zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, – 10 godzin samodzielnie prowadzonych zajęć korekcyjno – kompensacyjnych lub dydaktyczno – wychowawczych. 	
Podstawa i warunki zaliczenia praktyki		
<ul style="list-style-type: none"> • Praktyki studenckie odbywają się w warunkach umożliwiających bezpośrednio wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów. • Praktyki mogą odbywać się w formie: <ul style="list-style-type: none"> a) zorganizowanej przez Wydział – student korzysta z przygotowanej przez Uczelnię oferty praktyk wynikającej z zawartych umów; b) zorganizowanej indywidualnie – student samodzielnie organizuje praktykę i inicjuje podpisanie porozumienia z Instytucją, a Wydział sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem praktyki; c) zatrudnienia na stanowisku zgodnym z wymaganiami programu praktyk na podstawie umowy o pracę, stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej; d) stażu lub wolontariatu, jeżeli ich charakter jest zgodny z wymaganiami programu praktyk; e) prowadzenia działalności o charakterze zgodnym z wymaganiami programu praktyk. • W przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, praktyki studenckie mogą być realizowane również w formie uczestnictwa w pracach badawczych, w tym w zajęciach laboratoryjnych lub terenowych, wyjazdach dydaktycznych, obozach naukowych lub naukowo-technicznych. • Warunkiem zaliczenia praktyki jest: <ul style="list-style-type: none"> a) odbycie praktyki w ustalonym terminie; b) wykonanie zadań przewidzianych w programie praktyki; c) przedłożenie dokumentów potwierdzających odbycie praktyki: <ul style="list-style-type: none"> – przedłożenie sprawozdania z przebiegu praktyki, w postaci Dzienniczka praktyk lub innej przyjętej na Wydziale formie, opatrzonego pieczęcią Instytucji i podpisane przez przedstawiciela Instytucji, w tym zaświadczenia o odbyciu praktyki (Załącznik A), a także innych dokumentów: ocen końcowych zaliczenia praktyk pedagogicznych - dla każdego etapu praktyk (Załączniki F), 5 wypełnionych arkuszy obserwacji z obserwowanych zajęć resocjalizacyjnych w ośrodku lub zajęć wychowawczych w szkole lub innych form pracy z uczniem (Załącznik E2), sprawozdania studenta ze studenckiej praktyki zawodowej (Załącznik G), oraz innych materiałów opracowanych podczas praktyki (np. przygotowane pomoce dydaktyczne, zdjęcia dokumentujące realizację zajęć i efekty pracy, wykaz przeczytanej literatury, wykaz aktów prawnych, z którymi student się zapoznał itp. – w przypadku studentów odbywających praktyki w formie zorganizowanej przez Wydział lub indywidualnie – zgodnego z wzorem stanowiącym Załącznik nr 4 do Regulaminu, – wskazanych w uchwale Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki – w przypadku studentów odbywających praktyki w formie zatrudnienia na odpowiednim stanowisku, stażu lub wolontariatu, prowadzenia działalności, a w przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, w formie uczestnictwa w pracach badawczych itp.; 		

d) akceptacja sprawozdania przez Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.

- Decyzję o zaliczeniu praktyki studenckiej podejmuje Dziekan w porozumieniu z Wydziałowym Opiekunem Praktyk Studenckich.
- Wpisu o zaliczeniu praktyki do indeksu dokonuje Dziekan po uzyskaniu opinii Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Wpisu o zaliczeniu praktyki dokonuje się raz lub dwa razy w toku studiów – zgodnie z programem studiów dla danego kierunku studiów, po okazaniu dokumentów poświadczających odbycie praktyk, w terminie do 3 miesięcy od osiągnięcia przez studenta łącznego wymaganego programem studiów wymiaru praktyk.
- Praktykom studenckim przypisuje się punkty ECTS.
- Informacja o miejscu i czasie trwania praktyki odnotowywana jest w suplemencie do dyplomu.

Regulacje dotyczące zwolnienia z praktyk, niezaliczenia praktyk, odwołania z praktyk

- W uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o:
 - a) zmianę terminu odbywania praktyki lub
 - b) przesunięcie jej realizacji na inny rok studiów niż przewiduje to program studiów.
- Termin praktyk może być ustalony indywidualnie w przypadku indywidualnej organizacji studiów.
- Zgodę wyraża Dziekan, po zasięgnięciu opinii Wydziałowego Opiekuna Praktyk Studenckich.
- Student może otrzymać zgodę na praktykę w miejscu i terminie przez niego wskazanym, pod warunkiem, że charakter wykonywanej pracy będzie zgodny z programem praktyki właściwym dla jego kierunku studiów.
- Warunki zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki określa uchwała Nr 38/2013 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki.
- Na żądanie Instytucji, w której student odbywa praktykę, Uczelnia może odwołać studenta z praktyki, jeśli naruszy przepisy obowiązujące w tym zakładzie.
- Uczelnia ma prawo zakończyć odbywanie praktyki przez studenta przed terminem, gdy:
 - a) student naruszy dyscyplinę lub porządek przyjęte w Instytucji;
 - b) zachowanie studenta nie jest stosowne do charakteru Instytucji;
 - c) instytucja nie dopuści studenta do odbywania praktyki;
 - d) student nie ubezpieczył się do następstw nieszczęśliwych wypadków w wymaganym zakresie.
- Przerwanie odbywania praktyki jest równoznaczne z uznaniem, że student nie odbył praktyki.
- Praktyka studencka musi być zrealizowana i zaliczona przed końcem roku, w którym plan studiów i program praktyk przewidują jej wykonanie.
- Niezaliczenie praktyki jest jednoznaczne z koniecznością jej powtórzenia i niezaliczeniem roku studiów.